

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

07 червня 2016 року

№ 29

справа № 892/30-р-02-05-15

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 892/30-р-02-05-15 та подання Першого відділу досліджень і розслідувань з попередніми висновками у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Васильківської міської ради Київської області (08600, Київська обл., м. Васильків, вул. Володимирська, буд. 2, ідентифікаційний код юридичної особи 34627780) № 47/ПС-02-05 від 04.05.2016,

ВСТАНОВИЛА:

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.07.2014 №13-09/287 Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювало дослідження ринків супутніх послуг при наданні адміністративних послуг (платних послуг (робіт), що пов'язані з наданням адміністративних послуг), зокрема послуги з видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами в м. Васильків.

У ході проведеного дослідження Відділенням встановлено наступне.

Васильківська міська рада Київської області (надалі - Рада) відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Місцезнаходження юридичної особи: 08600, Київська обл., м. Васильків, вул. Володимирська, буд. 2, ідентифікаційний код юридичної особи 34627780.

Під час дослідження Відділенням було направлено вимогу про надання інформації до Васильківської міської ради (далі – Рада) від 03.02.2015 №02-05/200. За результатами аналізу документів та матеріалів, надісланих виконавчим комітетом Ради листом від 02.03.2015 № 163/01.01-14 (вх. Відділення від 11.03.2015 №01-06-457) (далі - Лист) встановлено наступне.

Адміністративна послуга - видача дозволу на розміщення зовнішньої реклами у м. Василькові регламентується, зокрема «Порядком розміщення об'єктів зовнішньої реклами у м. Василькові» (далі – Порядок) та «Порядком визначення розміру плати за рекламну площу ОЗР, розміщених у м. Василькові та за право тимчасового використання місць (для розташування ОЗР), які перебувають у комунальній власності м. Василькова», які затверджені рішенням Васильківської міської ради від 24.02.2015 № 05-74-VI (далі – Рішення).

Відповідно до п. 3 Постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (із змінами) (далі – Типові правила), зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до правил розміщення зовнішньої реклами.

Згідно з п. 2 Типових правил, дозвіл - документ установленної форми, виданий розповсюджувачу зовнішньої реклами на підставі рішення виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, який дає право на розміщення зовнішньої реклами на певний строк та у певному місці.

Виданий у встановленому порядку дозвіл, є підставою для розміщення зовнішньої реклами та виконання робіт, пов'язаних з розташуванням рекламного засобу.

В дозволі зазначається номер, кому виданий дозвіл, адреса місця розташування об'єкта зовнішньої реклами, його характеристика та строк його дії.

1. Відповідно до Порядку **функції робочого органу** для регулювання діяльності у сфері розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків здійснює комунальне підприємство «Васильківкомунікаціясервіс» (надалі – КП «Васильківкомунікаціясервіс», Підприємство, Робочий орган).

Згідно з рішенням від 04.04.2012 № 08.02-23-VI Радою було вирішено заснувати КП «Васильківкомунікаціясервіс» та затвердити статут цього підприємства.

Відповідно до Статуту КП «Васильківкомунікаціясервіс», останньому Радою делеговані повноваження у сфері:

- утримання, експлуатація та ремонт внутрішньобудинкових мереж, в тому числі по забезпеченню доставки телекомунікаційних послуг;
- утримання нерухомого майна, яке знаходиться в комунальній власності та оснащене телекомунікаційними мережами;
- утримання бетонних та дерев'яних опор, які знаходяться в комунальній власності та забезпечують надання телекомунікаційних послуг.

Пунктом 3.6 Порядку Підприємству делеговані повноваження із здійснення контролю за дотриманням розповсюджувачами зовнішньої реклами Порядку.

Одночасно згідно із зазначеним пунктом Порядку, Підприємство розглядає заяви розповсюджувачів зовнішньої реклами на надання дозволу, вносить зміни у дозвіл, переоформлює дозвіл та продовжує строк його дії, приймає рішення про встановлення пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу, продовження строку, на який встановлено зазначений пріоритет, або про відмову в установленні такого пріоритету.

Таким чином, Підприємство отримує можливість впливати на вступ нових суб'єктів господарювання на ринок розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків, шляхом участі у встановленні/відмови в установленні пріоритету заявника на місце розташування рекламного засобу, наслідком чого може бути недопущення конкуренції на зазначеному ринку. Також, КП «Васильківкомунікаціясервіс» може використовувати делеговані повноваження з метою усунення конкуренції на ринку розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків шляхом відмови суб'єкту господарювання у подовженні дії дозволу.

Листом від 24.06.2015 № 41/01 (вх. Відділення від 25.06.2015 № 01-11-1294) Підприємство зазначило, що *«КП «Васильківкомунікаціясервіс» поки не має власних рекламних засобів»* (мова оригіналу).

Отже, на даний час Підприємство не здійснює свою діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків, але має можливість здійснювати таку діяльність в майбутньому.

Таким чином, делегування Радою Комунальному підприємству «Васильківкомунікаціясервіс» функцій робочого органу має потенційний наслідок у вигляді **недопущення, усунення конкуренції**.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон 1) органам влади та органам місцевого самоврядування забороняється делегування окремих

владних повноважень об'єднанням, підприємствам та іншим суб'єктам господарювання, якщо це призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Делегування повноважень органів влади чи органів місцевого самоврядування у випадках, заборонених згідно із статтею 16 Закону 1 відповідно до пункту 6 статті 50 Закону 1 є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Отже, дії Ради щодо прийняття Рішення, яким делеговано КП «Васильківкомунікаціясервіс» функції робочого органу, зокрема з регулювання діяльності у сфері розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 6 статті 50 та статтею 16 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді делегування повноважень органу місцевого самоврядування іншим суб'єктам господарювання, що може призвести до недопущення чи обмеження конкуренції.

2. Пунктом 3.7. Порядку визначено платні послуги, які може надавати робочий орган за участі третіх осіб, зокрема:

- виготовлення топогеодезичних матеріалів знімання місцевості (М:1500 000) із прив'язкою місця розташування наземного рекламного засобу та позначення виду робіт;
- розроблення проектно-технічної документації для розташування складних (дахових) рекламних засобів;

Пунктом 3.8 Порядку передбачено, що зазначені послуги розповсюджувач зовнішньої реклами може одержати в інших органах, установах та організаціях.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про адміністративні послуги» від 06.09.2012 № 5203-IV (надалі – Закон 2) суб'єкт надання адміністративної послуги - орган виконавчої влади, інший державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги.

Пунктом 2 статті 15 Закону 2 визначено, що супутні послуги надаються суб'єктами господарювання, добір яких здійснюється суб'єктом надання адміністративних послуг чи органом, що утворив центр надання адміністративних послуг, **на конкурсній основі** за критеріями забезпечення мінімізації матеріальних витрат та витрат часу суб'єкта звернення.

Пунктом 4 статті 15 Закону 2 визначено, що надання платних супутніх послуг суб'єктом надання адміністративних послуг, центром надання адміністративних послуг забороняється.

Статтею 2 Закону 1 регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією. Положення Закону 1 застосовуються до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону 1 органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону 1 порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Внаслідок визначення Радою саме комунального підприємства «Васильківкомунікаціясервіс», як надавача платних послуг, зокрема: виготовлення топогеодезичних матеріалів знімання місцевості (М:1500 000) із прив'язкою місця розташування наземного рекламного засобу та позначення виду робіт; розроблення проектно-технічної документації для розташування складних (дахових) рекламних засобів, а не суб'єктів господарювання, добір яких повинен здійснюватись суб'єктом надання адміністративних послуг чи органом, що утворив центр надання адміністративних послуг, **на конкурсній основі** за критеріями забезпечення мінімізації матеріальних витрат та витрат часу суб'єкта звернення, суб'єкти господарювання, які бажають отримати дозвіл на розміщення зовнішньої реклами в

м. Васильків позбавлені можливості отримати дані послуги за мінімальною ціною на конкурентній основі. Крім того, зазначені дії Ради можуть призвести до завищення вартості зазначених послуг внаслідок недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на даному ринку.

Крім того, пунктом 3.7 Порядку передбачено, що Робочий орган може надавати платну послугу - погодження питання щодо надання дозволу із заінтересованими органами (особами).

Пунктом 16 Типових правил визначено, що видача дозволу погоджується із власником місця або уповноваженим ним органом (особою), а також з:

Мінкультури - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць;

органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках місцевого значення, а також в межах зон охорони цих пам'яток;

утримувачем інженерних комунікацій - у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій;

Укравтодором або власниками автомобільних доріг та Національною поліцією - у разі розміщення зовнішньої реклами у межах смуги відведення автомобільних доріг.

Перелік органів та осіб, з якими погоджується видача дозволу, є вичерпним.

Згідно з цим пунктом Типових правил, дії щодо отримання зазначених погоджень вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу. За результатами дозвільної (погоджувальної) процедури, органи, зазначені в абзацах першому - п'ятому цього пункту, надають погодження, які у паперовому або в електронному (шляхом сканування) вигляді надсилаються робочому органу.

Таким чином, пункт 16 Типових правил передбачає отримання зазначених погоджень робочим органом без залучення заявника та відповідно і відсутність плати за ці послуги.

Листом від 02.03.2015 № 163/01.01-14 (вх. Відділення від 11.03.2015 № 01-06-457) виконавчий комітет Ради повідомив, що зазначені пунктах 3.7 Порядку послуги робочим органом у 2013 – 2014 роках не надавались.

В ході розгляду справи № 892/30-р-02-05-15 Відділенням було направлено вимогу про надання інформації до Підприємства від 07.05.2015 № 02-05/941, запити про надання інформації від 07.05.2015 № 02-05/938 (за реєстром) (далі – Запит) до суб'єктів господарювання, які бажали отримати дозвіл на розміщення зовнішньої реклами в м. Васильків.

За інформацією, наданою Підприємством листом від 20.05.2015 № 37/01 (вх. Відділення від 25.05.2015 № 01-11-1110) останнє, не надавало жодних платних послуг, пов'язаних з отриманням дозволу на розміщення зовнішньої реклами та розміщенням зовнішньої реклами суб'єктами господарювання в м. Васильків.

Згідно з відповідями на Запит, отриманих Відділенням від суб'єктів господарювання, що бажали отримати дозвіл на розміщення зовнішньої реклами в м. Васильків, зокрема від ПАТ КБ «Приватбанк» (лист від 25.05.2015 № Е.30.0.0/4-34374 (вх. Відділення від 28.05.2015 № 01-11-1138)), від ПАТ «ОТП Банк» (лист від 27.05.2015 № 32/32-6/52 (вх. Відділення від 08.06.2015 № 01-11-1197)), фактів надання Підприємством платних послуг, що пов'язані з наданням дозволу на розміщення зовнішньої реклами в м. Васильків, не виявлено.

Таким чином, за наявною у Відділенні інформацією, фактів надання Робочим органом саме платних послуг, що пов'язані з наданням дозволу на розміщення зовнішньої реклами в м. Васильків на даний час не виявлено, але визначення такої можливості в Порядку, створює умови для надання їх в майбутньому.

Отже, дії Ради, які полягають у прийнятті Рішення, яким передбачені платні послуги за: виготовлення топогеодезичних матеріалів знімання місцевості (М:1500 000) із прив'язкою місця розташування наземного рекламного засобу та позначення виду робіт; розроблення проектно-технічної документації для розташування складних (дахових) рекламних засобів, погодження питання щодо надання дозволу із заінтересованими органами (особами), які може надавати Робочий орган, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної

конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення чи обмеження конкуренції.

Одночасно пункт 4.2 Порядку містить не передбачений пунктом 16 Типових правил перелік органів та осіб, з якими погоджується дозвіл, зокрема автомобільно-технічна інспекція у Київській області.

Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема, щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках.

Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 1 квітня 1994 року № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 квітня 1994 року за № 78/287, визначений порядок обов'язкового погодження з Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання.

З огляду на зазначене, проект Рішення (далі – Проект) мав бути обов'язково погоджений з Відділенням як такий, що може вплинути на конкуренцію. Разом з тим, Проект до Відділення не надходив.

За результатами збирання та аналізу доказів у справі № 892/30-р-02-05-15, Відділенням складено подання з попередніми висновками від 04.05.2016 № 47/ПС-02-05 (далі - Подання) копію якого, листом від 04.05.2016 № 02-05/1609 було надіслано на адресу Ради.

Згідно з інформацією, розміщеною на сайті Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» Подання було вручено 06.05.2016 за довіреністю.

Станом на 07.06.2016 зауважень та заперечень на Подання Радою до Відділення не надано.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7, 12¹ та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Васильківської міської ради Київської області (ідентифікаційний код 34627780), які полягають у прийнятті рішення від 24.02.2015 № 05-74-VI, яким делеговано КП «Васильківкомунікаціясервіс» функції робочого органу, зокрема з регулювання діяльності у сфері розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 6 статті 50 та статтею 16 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді делегування повноважень органу місцевого самоврядування іншим суб'єктам господарювання, що може призвести до недопущення чи обмеження конкуренції.

2. Визнати дії Васильківської міської ради Київської області (ідентифікаційний код 34627780), які полягають у прийнятті рішення від 24.02.2015 № 05-74-VI, яким передбачені платні послуги за: виготовлення топогеодезичних матеріалів знімання місцевості (М:1500 000) із прив'язкою місця розташування наземного рекламного засобу та позначення виду робіт, розроблення проектно-технічної документації для розташування складних (дахових) рекламних засобів, погодження питання щодо надання дозволу із заінтересованими органами (особами), що може надавати Робочий орган, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення чи обмеження конкуренції.

3. Зобов'язати Васильківську міську раду (ідентифікаційний код 34627780) у **двомісячний** строк з дня отримання копії цього рішення, припинити порушення, зазначене в пункті 1 цього рішення шляхом створення робочого органу для регулювання діяльності з розміщення зовнішньої реклами у м. Васильків у відповідності до чинного законодавства.

4. Зобов'язати Васильківську міську раду (ідентифікаційний код 34627780) у **двомісячний** строк з дня отримання копії цього рішення, привести Порядок розміщення об'єктів зовнішньої реклами у м. Василькові, який затверджений рішенням Васильківської міської ради від 24.02.2015 № 05-74-VI у відповідність до діючого законодавства.

Про виконання зобов'язальної частини цього рішення повідомити територіальне відділення протягом п'яти днів з дня припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення:**

О. Хмельницький

Члени колегії:

/ _____ /
(підпис)

Г. Мінченко

/ _____ /
(підпис)

О. Білянський

/ _____ /
(підпис)

Л. Маракіна

/ _____ /
(підпис)

К. Куракова

/ _____ /

В. Коваленко

В.о. начальника юридичного відділу

О. Портянко

/ _____ /
(підпис)

Виконавець:

Л. Захарченко

/ _____ /
(підпис)

Секретар колегії,

М. Сушко

/ _____ /
(підпис)